

АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Вістернічан С. О., магістрант

Миколаївський національний аграрний університет

Сучасний розвиток аграрного сектору економіки потребує особливої уваги до формування та активізації діяльності суб'єктів ринкової інфраструктури, створення ефективної маркетингової мережі руху сільськогосподарської продукції від виробника до споживача, яка мала б забезпечити паритетність економічних інтересів виробників, переробників і кінцевих споживачів.

Протягом 2017р. сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) області було реалізовано власно виробленої аграрної продукції на суму 16110,1 млн грн, з якої вартість продукції рослинництва становила 15455,6 млн грн (95,9% загальної виручки), відповідно тваринництва – 654,5 млн грн (4,1%). Загальний обсяг реалізації аграрної продукції порівняно з попереднім роком збільшився на 2,6%, у тому числі продукції рослинництва – на 2,7%, а тваринництва – зменшився на 1,3%.

Упродовж 2017р. аграрними господарствами області було продано 1544,5 тис. т культур зернових та зернобобових, що на 4,8% більше рівня 2016р. та на 12,9% більше, ніж у 2010р. (табл. 1).

У структурі реалізації зернових культур 59,2% припадало на пшеницю (на 2,5 в.п. більше, ніж у попередньому році), 19,7% – на ячмінь (на 4,5 в.п. менше), 17,2% – на кукурудзу (на 2 в.п. більше), 1,9% – на зернобобові (на 0,2 в.п. менше). Слід зазначити, що збільшення обсягів реалізації, порівняно з попереднім роком, відбулося по гречці – на 48%, кукурудзі на зерно – на 18,1%, пшениці – на 9,4%. По решті культур зернової групи відмічалось зменшення обсягів продажу: житу – на 77,5%, просу – на 71,9%, ячменю – на 14,4%, вівсу – на 10,4%, зернобобовим – на 4,1%.

Таблиця 1 Обсяги реалізації окремих видів сільськогосподарської продукції (включаючи передану на переробку на своїх потужностях та давальницьку сировину), тис. т

Продукція	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Культури зернові та зернобобові	368,2	328,3	998,5	1386,0	1695,8	1773,9	1474,3	1544,5
у т. ч. пшениця	65,5	81,0	536,7	642,2	822,7	970,7	835,7	914,5
Насіння культур олійних	49,0	39,3	698,0	803,3	781,9	833,2	695,4	697,9
у т. ч. насіння соняшнику	34,1	44,9	638,4	694,0	677,1	761,4	649,1	610,5
Культури овочеві	38,1	201,6	239,0	175,5	243,1	243,2	238,6	324,2
Культури плодові та ягідні	1,6	1,0	9,6	11,3	8,1	7,8	8,0	2,9
Тварини сільськогосподарські живі	0,6	0,3	8,4	8,7	10,4	9,1	8,5	7,3
у тому числі								
велика рогата худоба	2,7	2,2	2,3	3,1	2,8	2,1	2,4	2,1
свині	5,3	5,0	4,3	3,9	5,4	6,1	4,9	4,1
птиця	2,5	2,0	1,7	1,6	2,2	0,8	1,1	1,1
Молоко від сільськогосподарських тварин усіх видів, сире	28,7	33,2	38,6	41,3	42,0	41,7	41,8	43,3
Яйця, млн. шт	124,7	164,8	409,8	149,9	350,2	108,7	102,6	111,4

Крім зменшення реалізації наведених вище видів рослинницької продукції, також відбулося скорочення продажу плодів та ягід (на 63,6%), баштанних культур (на 57,4%), буряку цукрового фабричного (на 13,2%), винограду (на 11,3%), насіння соняшнику (на 5,9%). Втім, більше ніж у 2016р. продано насіння ріпаку й кользи (у 3,9 раза), картоплі (у 3,8 раза), овочів (на 35,9%), бобів сої (на 4,5%).

Виробниками тваринницької продукції у минулому році реалізовано 7,3 тис. т худоби та птиці (в живій масі), що на 14,1% менше рівня 2016р., у тому числі великої рогатої худоби – 2,1 тис. т (на 12,5% менше), свиней – 4,1 тис. т (на 16,3% менше), птиці – 1,1 тис. т (на рівні попереднього року). У структурі реалізації худоби та птиці найвагомніше місце займає продаж свиней – 56,2% (у 2016р. – 57,6%).

Обсяг реалізації яєць в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) торік зріс на 8,6% і склав 111,4 млн. штук. Продаж молока усіх видів становив 43,3 тис. т, що на 3,6% вище рівня 2016р.

Аналізуючи середні ціни на продукцію сільського господарства у порівнянні з 2016р., слід констатувати їх підвищення на 7,9%, зокрема на продукцію рослинництва – на 7%, тваринництва – на 27,2%. Серед видів рослинницької продукції зернові культури подорожчали на 13,6%, боби сої – на 14,9%, насіння соняшнику – на 2%, насіння ріпаку й кользи – на 13,5%, продовольчі баштанні культури – на 14,8%, буряк цукровий фабричний – на 10,7%, картопля – у 2,4 раза, плодові та ягідні – на 45,4%. Виноград подешевшав на 5,7%, культури овочеві – на 7,1%. Всі види тваринницької продукції у 2017р. виявилися дорожчими ніж у 2016р. Ціни на тварини сільськогосподарські живі зросли на 36,2%, молоко усіх видів – на 33,4%, вовну – на 5,1%, яйця – на 3,9%. Дорожчими ніж у середньому по Україні, були картопля (на 55,1%), вовна (на 25,2), культури зернові та зернобобові (на 6,5%), буряк цукровий фабричний (на 5,8%), боби сої (на 4%), насіння ріпаку (на 2,1%) та насіння соняшнику (на 1,2%). Нижчий рівень цін зафіксовано на культури овочеві (на 58,7%), плодові та ягідні (на 25,7%), виноград (на 16,9%), тварини сільськогосподарські живі (на 4,8%), яйця (на 0,5%), молоко (на 0,4%).

Щоб отримати виробникам аграрної продукції найкращу віддачу від господарської діяльності, потрібно вирішувати питання цінової політики, шукати найвигідніші шляхи реалізації для виробленої продукції, які в сучасних умовах господарювання не завжди мають вищу ціну. Потрібне створення такого механізму регулювання цін, який буде спрямований на підвищення ефективності функціонування аграрних підприємств та забезпечення їх двосторонньої взаємодії в напрямі реалізації продукції з переробними підприємствами – це перспективний напрям.